

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 18—, za ino-
mesestvo D 28—, dostavljen na dom
D 19—, na izkaznice D 18—,
inzerati pa dogovoroma.

Naroča se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

liceja
Ljubljana

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — ŠTIS poštnočkval
račun št. 11.767.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, sobota 29. marca 1924.

Številka: 73.

Vse cenj. naročnike »Tabora«, ki dol-
gujejo na naročninah, prosimo, da porav-
najo zaostalo naročnino do 30. tm., ker
se drugače brezpogojno vsem zamudni-
kom list s 1. aprilom 1924 ustavi.

Uprava dnevnika »Tabor«.

Pod novo vlado.

Maribor, 28. marca.

Hitroje kakor kedaj se je tokrat raz-
pletla kriza v Beogradu na veliko začu-
denje naše javnosti. Saj je bila doslej
skoro vsikdar navada, da so se vlekle
krize po več tednov. Včeraj popoldne je
kralj imenoval novo vlado, sestavljeno
iz 14 radikalov in 4 demokratov Pribi-
čevićeve skupine. Vlada nacionalnega
bloka ali vlada narodnega in državnega
edinstva, kakor jo nekateri imenujejo,
je že sinoči položila prisego.

Odkrito rečeno, da ne vzbujajo posebi-
nih simpatij dejstvo, da so v vladi ostali
skoro vsi oni eksponenti nesrečne radi-
kalske politike, ki so prizadjali našemu
narodu in državi tekoni enoletnega svo-
jega vladanja toliko gorja v notranji in
zunanji, zlasti pa v naši gospodarski po-
litiki. Da ni prišlo do drugega režima,
do vlade združenih opozicijskih strank,
vzrok za to leži predvsem v nesrečni in
zavoženi politiki Radiča in naših kleri-
kalcev, ki so neprestano gobezdali o no-
vi ureditvi države na federalističnih te-
meljih, o novih ustavnih bojih, ki so o-
znanjali teror napram strankam, ki bi
jim ne bile pogodu, ki so se igrali še
vedno z republikanskimi in protustav-
nimi izjavami itd.

G. Pribečević, ki je s tremi prijatelji
vstopil v novo vlado, si je pred vstopom
pismeno zagotovil s strani radikal-
cev gotovo garancije. Poznamo g. Pribi-
čevića kot odločnega in neizprosne za-
govornika interesov nas prečanov. Zato
gojimo nado, da bodo naši interesi v
novi vladi imeli svoje zaščitnike. Ima-
mo nado, da bodo prenehale krivice, ki
so se godile doslej nam prečanom zlasti
v gospodarskem pogledu, pa tudi nešteti
grehi v naši upravi, ki so tirali ljud-
stvo v nezadovoljstvo in zabavljanje —
proti državi. Ako se g. Pribečević in
tovarišem posreči izvesti program, ki so
si ga ob vstopu v vlado stavili, da dose-
žejo enako obravnavanje vseh plemen
in vseh pokrajin, da odstranijo korup-
cijo in razne težke nedostatke v upravi,
da z realno politiko dejanj pospešijo no-
tranjo konsolidacijo države, jim bo na-
rod in jim bo država hvaležna. Ako bo
nova vlada pod uplivom Pribečevića in
tovarišev dala našim prečanskim pokra-
jinam notranjo svobodo, ako bo njeno
postopanje široko demokratično, ako bo
omogočila krepek razvoj gospodarstva,
zlasti naše trgovine in industrije, ako bo
skrbela za dobro kmetijsko in socialno
zakonodajo, potem bomo povsem objek-
tivno to tudi priznavali. Danes seveda
teh garancij še nimamo in moramo čakati
nadaljnega razvoja. Nezaupanje do
nove vlade bo v vseh slojih našega pre-
čanskega prebivalstva obstajalo vse do-
tlej, dokler ne bomo videli, da imajo gg.
Pribečević in tovariši res toliko moči v
novi vladi, da bodo izbojevali izpolnitev
garancij, katere so si dali od radikalcev
zapisati. Zakaj že nešteti slučajji doka-
zujejo, da so radikali vsako pogodbo, ki
so jo kedaj podpisali, smatrali za krpo
papirja, katere ni treba izpolniti.

Slovenski demokrati se napram no-
vem položaju še niso izjasnili. Stori-
li bodo to v ponedeljek 31. tm. Za ta dan je
sklicana skupna seja obeh oblastnih od-

Nova vlada se danes popoldne predstavi skupščini.

Incident v verifikacijskem odboru.

Večina odbora verificira Radičevske mandate.

BEOGRAD, 28. marca. Danes dopoldne
so se pričakovala seja skupščine, ki bi
se imela vršiti ob 10. uri. Seja, v kateri
se bo predstavila nova vlada, pa je skli-
cana za popoldne. Šefi opozicije so imeli
tekoni dopoldneva ponovna konferenca.
Značilen dogodek se je odigral v verifi-
kacijskem odboru. Njegova večina je
včeraj popoldne zahtevala, da se ji izro-
če od Radičevcev predane poverilnice.
Danes se je večina verifikacijskega od-
seka ponovno sestala. Ker pa poverilnice
niso bile izročene, je posl. Pečić kot to-
časni predsednik odseka šel v admini-
strativni oddelk skupščinskega pred-
sedstva in vzel v odsotnosti uradnika
ekshibitni protokol. To je vzbudilo v
skupščinskem predststvu neprijetno po-
zornost, zato se je navedeni odgovorni u-
radnik v spremstvu še enega uradnika
in podpredsednika Bakića podal v sejo
sobo verifikacijskega odseka, da proto-
kol odnese. Bakić je izjavil, da ima pač
vsak poslanec pravico vpogleda v proto-
kol, nima pa pravice protokol odnesti.
Člani verifikacijskega odseka so vzdig-
nili hrup in napodili uradnika iz dvora-
ne. V svrhu kontrole je ostal podpred-
sednik Bakić v dvorani. Nato se je pro-
tokol vrnil in se je dejanje protokolari-
čno ugotovilo. Člani verifikacijskega
odseka so nato na podlagi vpisov v eks-

hibitnem protokolu izvršili verifikacijo
vpisanih Radičevskih poverilnic. Urad-
niki administrativnega oddelka so o do-
godku obvestili predsedstvo skupščine.

BEOGRAD, 28. marca. Včeraj se je
seselala k seji opozicijskega odbora ve-
rifikacijskega odbora. Namesto Wilder-
ja in Krizmana sta prisostvovala seji
Sekić in Karaš. Ker predsednik verifi-
kacijskega odbora ni bil prisoten, je
prevzel vodstvo seje posl. Pečić. Ugotov-
ljeno je bilo, da je odbor sklepčen. Urad-
niku verifikacijskega odbora je bilo na-
ročeno, da prinese akte, toda teh pred-
sednik ni hotel izročiti. Poslanec Mar-
ković in Hohnjec sta intervenirala pri
podpredsedniku Bakiću, ki pa je izjavil,
da to ni stvar podpredsednika. O tem
je bil spisan zapisnik in v prepisu do-
stavljen predsedniku. V dodatnem pismu
je označeno, da večina verifikacijskega
odseka skliče sejo na dne 28. tm. ob 10.
uri dopoldne in da se imajo do tega ča-
sa izročiti listine in poverilnice Radi-
čevskih poslancev.

BEOGRAD, 28. marca (Ob 1. uri pop.)
Ob tej uri se ni gotovo, ali se vrši po-
poldne seja skupščine, ker skupščinsko
predsedstvo še vedno ni sprejelo dopisa
o ukazu glede imenovanja nove vlade.
Predsednik Jovanović je opoldne osebnost
šel v tej zadevi k min. predsedniku.

Davidovićev manifest na narod.

Odgovor na Pašičevo pismo radikalnim organizacijam.

BEOGRAD, 28. marca. Danes je imela
Davidovićeva skupina sejo, v kateri se
je definitivno redigiral tekst manifesta
demokratov te skupine na narod. Oklic
se ozira na cirkularno pismo g. Pašiča
na radikalne organizacije, ker je v tem
pismu opisana situacija v napačni luči.
»Poslanski klub demokratske stranke
mi je naložil nalogo — pravi g. Davido-
vić — »da reagiram na ta pamflet in in-
formiram narod o pravem položaju. Ak-
cija opozicijskega bloka, za katerega
tvorbo je dala in imela inicijativo naša
stranka, je imela namen, vreči strankarski
režim radikalov in na njegovo mesto po-
staviti režim zakonitosti in poštenja, ki
ga predvsem potrebuje naša država. Ak-
cija je daleč od tega, da ruši narodno e-
dinstvo, ampak gre le za tem, da obva-
ruje velike narodne tekovine. Pristaši
demokratske stranke so za narodno uje-

dinjenje doprinesli večje žrtve nego Pa-
šić in tovariši, ki jih Pašić poziva, naj
ščitijo te tekovine proti nam. Kar zadeva
ustanovitve opozicijskega bloka, se je
s tem izpolnila dolgoletna želja vsega na-
roda in prvič po našem ujedinenju se je
po trudu reprezentantov naše stranke po-
srečilo združiti Srbe, Hrvate in Sloven-
ce. Tako se je posrečilo ustaviti brato-
morni spor, ki je ločil Srbe na eni in velik
del Hrvatov na drugi strani. Glede sece-
sije g. Pribečevića izjavlja g. Davidović,
da se demokratska stranka tudi po tem
neprijetnem dejstvu ne da motiti. Narod
bo kmalu uvidel, da državo in ustavo
branijo oni, ki spoštujejo ustavni in zako-
niti red in ne oni, ki v imenu ustave ga-
zijo vse ustavno garantirane državljans-
ke pravice.« Manifest je podpisal Da-
vidović.

VODITELJI OPOZICIJE O NOVI VLADI

BEOGRAD, 28. marca. Takoj po se-
stavi koalicijske vlade se je vršila konfe-
renca šefov opozicijskih strank. Sklepali

so o nadalnji taktiki z ozirom na nastop
Pašić-Pribečevićeve vlade.

Tozadevno je izjavil dr. Korošec ne-
kemu novinarju, ki se je razgovarjal z
njim po seji: »Križa je rešena zgolj za-

borov mariborske in ljubljanske ob-
lastne organizacije Demokratske stran-
ke. Eno je pa že danes gotovo: sloven-
ska demokracija se ne bo dala niti za-
las odmakniti s programatičnega stali-
šča demokratske stranke o narodnem in
državnem edinstvu. In s tega stališča bo
presoajala tudi novi položaj, zlasti pa
bomo presojali položaj in uredili svoje
stališče tudi z ozirom na to, kje vidimo
več garancij za upoštevanje naših pre-
čanskih gospodarskih interesov.

Politične vesti.

* Velik junak je dr. Korošec. Pomi-
slite: Pašić ga je povabil v »avdienco«
(glasov »Slovenec«), a on ni šel. On no-
če nič imeti opraviti s Pašičem in radi-
kalci. Takrat seveda, ko je šlo za to, v

interesu klerikalne stranke zaviti vrat
občnemu zboru kmetijske družbe, takrat
ga ni trebalo vabiti v avdienco, takrat
je šel brez povabila intrigrat k radikal-
skim ministrom in je izintrigiral prepo-
ved občnega zbora družbe. Kaj ne, kak-
šen junak!

* Spet ne bo nič! Naši klerikalci so
se v Beogradu združili z demokrati v
opozicijski blok, da bi z njihovo in Radi-
čevo pomočjo zrušili Pašičevo vlado, se
sami vsedli na ministrske stolčke, dobili
v Sloveniji vso moč v roke in potem u-
bijali slovenske demokrate. Ne ravno
čeden račun je bil to, a bil je. Klerikal-
ci so že sanjali o lepem času, ko bodo
zopet sami lahko harali po Sloveniji
in pobijali vse njim neljube stranke,
zlasti pa slovenske demokrate. Za enkrat
so jim prekrižani računi.

časno. Situacija je nejasna, Ker niso vsi
mandati Radičeve stranke verificirani.
Ne bo dolgo, pa se bo pojavila nova kri-
za.

Posl. Predavec je dejal: »Za nas Hr-
vate je zelo značilen način, kako je bila
kriza rešena. Vidi se, da se bo glavna bit-
ka vršila v parlamentu. Dokler pa bodo
vladale take metode, bodo krize vedno
bolj težke; ako pa bi se kdo hotel izogniti
parlamentarnemu reševanju, bi povzročil
krizo, katere konca ne moremo predvide-
ti. Sicer je nam prav, da sta se zopet na-
šla Pašić in Pribečević. Mi smatramo ko-
alicijsko vlado za nov parlamentarni ko-
rupcijski blok.«

Dr. Spaho je pripomnil: »Preverjen
sem, da bo nova vlada kratkotrajna, ker
nima večine.«

Ljuba Davidović pa je izjavil: »To,
kar bo mogla storiti nova vlada, bo zgolj
navadna krparija, ki ž njo ne bo mihče za-
dovoljen. Naši domovini je predvsem tre-
ba konsolidacije, nova vlada pa nas vodi
v nove boje. Pašić je tudi tokrat pokazal,
da mu je ljubša stranka nego država.«

NOV ČLAN PRIBEČEVIĆEVEGA KLUBA.

BEOGRAD, 28. marca. V Pribečeviće-
v klub je vstopil nadalje posl. pop Gjurić.

RADIČEVCI ZAPUSTE BEOGRAD?

BEOGRAD, 28. marca. Ker so se raz-
širile vesti, da bodo Radičevci z ozirom
na izpremenjeno situacijo zapustili Beo-
grad, je vodstvo HRSS podalo izjavo,
da tako dolgo ne bo odpoklicalo svojih
poslancev, dokler opozicijski blok tega
ne sklene.

POINCARÉ ZOPET PREVZEL SESTAVO VLADE.

PARIZ, 28. marca. »Agence Havase«
poroča, da namerava Poincaré izvršiti
dalekosežno rekonstrukcijo vlade. Od
prejšnje vlade bi ostalo samo 5 mini-
strov in 3 državni podtajniki. Sploh na-
merava znižati število ministrstev in
podtajništav. Poincaré bo najbrže obdr-
žal tudi portfelj zunanjega ministrstva.

PARIZ, 28. marca. Sinoči je bil Poin-
caré ¼ ure pri Millerandu v Elizeju.
Poročal je o svojih korakih in izrazil, da
prevzame sestavo vlade.

BORZA.

CURIH, 28. marca. (Izv.) Predborza.
Pariz 31.70, Beograd 7.10, London 24.85,
Praga 16.70, Milan 25.05, Newyork 577.25,
Dunaj 0.00875.

ZAGREB, 28. marca. Pariz 437.50-452.50
London 349.25-351.25, Dunaj 1143-1163,
Praga 236.40-239.40, Milan 350.62-363.62,
Newyork 80.75-81.75.

* Samostalni demokratski klub se je
27. tm. konstituiral. Dozdaj šteje 15 čla-
nov. Za predsednika je izvoljen dr. Edo
Lukinić.

* Nova vlada je sestavljena sledeče:
min. predsednik Nikola Pašić, zunanje
zadeve dr. M. Ninčić, notranje zadeve
dr. M. Srškić, poljedelstvo Krsta Miletić,
šume in rude dr. M. Kojić, vere dr. V.
Janjić, vojno general Pešić, zdravstvo
dr. Slavko Miletić, finance dr. M. Sto-
jadinović, soc. politiko Nikola Uzunović,
gradjevine Miša Trifunović, pošte in br-
zozjav Velja Vukičević, izenačenje za-
konov Marko Trifković, vsi radikali; pro-
met dr. Svetislav Popović, pravosodje
dr. Prvislav Grisevono, trgovino dr. H.
Krizman, prosveto Svetozar Pribečević.
vsi demokrati. Poleg tega sta imenovana
kot državna podtajnika demokrata Ve-

česlav Wilder v ministrstvu za notranje zadeve in Sreten Vukošavljević v ministrstvu za agrarno reformo.

* Kaj bo prva naloga nove vlade? G. Pribičević je izjavil, da hoče nova vlada predvsem izvesti državni proračun, nato pa pristopiti k rešitvi invalidskega zakona. Verifikacija Radičevskih poslancev bo takoj stavljena na dnevni red.

* Novi češkoslovaški poslanik v Berlinu. Za naslednika umrlega poslanika ČSR v Berlinu Tusarja je imenovan dr. Fiedler, bivši trgovinski minister v svojočasni dunajski vladi.

* Mussoliniju se zdi meje Italije z Jugoslavijo — absurde. V svojem govoru ob obletnici fašizma je izvajal Mussolini med drugim: Zunanja politika fašizma je bila v težki situaciji glede Jadrana in Sredozemskega morja. Na Jadranu nismo storili drugega nego to, da smo rešili Reko. Mislim, da se bodo odgovorni državniki Jugoslavije strinjali v tem, da so nekatere meje med Jugoslavijo in Italijo naravnost absurde. Meja, ki z enim zidom deli dve državi, in ki teče dva do tri metre od mestnih hiš, me sili k sumnji, da oni, ki so v Rapallu reševali to vprašanje, niso imeli pred seboj geografske mape.

Dnevna kronika.

— Prosvedna uprava v mariborski oblasti. Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, da dobi nadzorstvo nad šolami v mariborski oblasti g. dr. Janko Bezjak, dodeljena sta mu g. dr. L. Poljanec za srednje in Fr. Gabršček za osnovne šole. Referentu za prosvetne posle so pridruženi v mariborski oblasti Ivan Kock, Nikola Obradović, Vikt. Liechtenberg, Josip Kokol, Marija Fink, Vida Primožič in Jos. Miklavčič.

— Pravila o občinskih poštah objavljajo »Uradni list« št. 25 od 27. tm. V občinah odredbah se glasi, da je po potrebi otvoriti občinske pošte, kjer ni državne ali druge poštne institucije.

— Nov Pribičevićev dnevnik. V Beogradu namerava začeti s 1. apr. izdajati Pribičevićeva skupina nov dnevnik »Reč«.

— Točno! »Učiteljski Tovariš« poroča, kako se prosvetna uprava slabša od dne do dne, zlasti glede osnovnega šolstva. Vsled tega naravno raste nezadovoljstvo med učiteljstvom. Mnogo na tem je krivo dejstvo, da še do danes ni zastopnika slovenskega osnovnega šolskega učiteljstva v ministrstvu prosvete v Beogradu. To je povsem točno in se je le čuditi, da se še do danes ni našla pot, da bi že imenovani zastopnik nastopil svoje mesto. Nasprotno smo prejeli iz Beograda celo obvestilo, da se z izvestne strani intrigira proti temu, da bi ta zastopnik sploh nastopil svoje mesto. Sedaj, ko je g. Pribičević zopet vzel v roke vajeti ministrstva prosvete, upamo, da bodo tudi glede šolstva interesi nasprečani zopet imeli svojo zaščito.

— Stara Kaniža ni več mesto. Po novem zakonu o občini upravi Stara Kaniža preneha biti mesto in se jo bo smatralo za večji trg. Dosedanji mestni župan je podal ostavko, a večja deputacija meščanov se je podala v Beograd z zahtevom, da se Stara Kaniža vrnejo njene avtonomne pravice.

— Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 D. Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzatr. št. 201, Hrvatska, 2736.

— Prenos kosti pesnika Njeguša na Lovčen. Komisija, ki pripravlja prenos posmrtnih ostankov velikega pesnika Njeguša v njegovo grobnico na Lovčen, je na kraljevo željo takoj pričela z delom. Vršilo se je nekaj sej, toda delo ni napredovalo, ker so potrebni krediti za popravilo ceste, ki vodi do Njeguševe grobnice. Odobreno je vsega samo 500 tisoč Din, kar nikakor ne zadostuje. Zaprošeni so nadaljni krediti.

— Ubil »moros«. Na policijo v Zemunu je prišel Nikola Lazarino, hidrotehnični delavec in prijavitel, da je ubil Rusinjo Marijo Lazarovo. Iz usmiljenja ga je vzel pod streho mož Marije Lazarove in on je iz hvaležnosti opravljal mnoge usluge, stregel bolnemu možu in vohče delal utis normalnega človeka. Medtem pa ga je prevzela fiksna ideja, da ga

preganja neko tajno zdravniško društvo, da je Marija orodje te organizacije in da ga po noči muči in mu izsesava življenjsko moč. Te neznosne muke so ga privlekle do umora. Policiji se je zdelo ta mora sumljiva in je odredila obširno preiskavo, misleč, da je že prej obstajalo kako razmerje med obema. Zdravniki so pa izjavili, da gre za seksualno patološki slučaj.

— Konferenca o povzdigi tujkega prometa na naši Rivijeri se je vršila te dni na Sušaku. Bilo je navzočih 30 delegatov iz raznih pomorskih mest in otokov. Razpravljalo se je o ustanovitvi društva, ki bi delovalo na to, da pride naša kopališča in letovišča v Primorju svetovni sloves, in je bilo sklenjeno, ustanoviti društvo, ki bi sodelovalo z društvom »Putnik«, dalje pa, da se ustanovi »Zveza kopališč in letovišč za promet tujcev na Gornjem Jadranu«. Razpravljalo se je tudi o pomorskem prometu, o gradbeni podjetnosti in zaposlenju domačinov, o prirejanju športnih zabav, o reklamni doma in v inozemstvu, o ureditvi hotelov in dobri ter ceni poštežbi, o pogozdovanju Primorja itd.

— Čeh, ki je v Dalmaciji odkril Eldorado. V vasi Vodice blizu Šibenika je živel Čeh z imenom Ivan Rohleder. Živel je dobro, a delal ni veliko. Ko se je izvršila v vasi neka velika tatvina, je policija postala nanj pozorna in v resnici se je pri Rohledru našel corpus delicti. Bil je obsojen in pozneje izgnan iz države. Po nekaj letih pa se je Rohleder vrnil znova v Šibenik. Spoznal ga je nek seljak, ki je vedel, da ne sme bivati v kraljevini, in ga je dal prijeti. Na vprašanje, zakaj se je vrnil, je rekel, da mora živeti samo v Eldoradu, a to je Dalmacija. Našli so pri njem razne odpirake, več ključev, mnogo legitimacij in — kokain. Pridržali so ga v ječi tam, kjer je — kakor pravi — središče Eldorada, kjer lepo živi tisti, ki zna uporabljati odpirake.

— To je ono pravo! Dobijo se še vedno ljudje, kateri Fellerjevega Elzafluida še niso poskusili, dasiravno se že čez 25 let v vseh deželah uporablja. Kdor je samo enkrat poskusil njegovo izvrstno delovanje kot drgnjenja hrbta, udov itd. ali kot kosmetikum za usta, kožo in negovanje glave, bode gotovo rekel: »To je ono pravo!« Je veliko boljši, močnejši, izdatnejši in bolj delujoč kakor francosko žganje. Prežene nahod, zobobol in umirava živce. 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica s pakovanjem in poštino 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 D in 10% doplatka. Adresa: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 201, Hrvatsko.

— Dva milijona falsificiranih dolarjev. V Washingtonu je bila odkrita velika afera ponarejanja dolarjev. Društvo, v katerem sta tudi dva uradnika državnega urada za graviranje, ki sta ostalim ponarejevalcem dala na razpolago plošče za graviranje, je spravilo v promet dva milijona ponarejenih dolarjskih bankovcev. Kompromitirana sta tudi dva uradnika provincialne podružnice General Reserve Bank.

— Poneveril 500 milijonov. Budimpeštanska policija je aretirala uradnika glavne carinske blagajne Stefana Dubona, ki je poneveril 500 milijonov in jih porabil zase.

— Mussolini — častni občan Gorice. Iz Rima poročajo, da je mesto Gorica imenovalo italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija za svojega častnega občana.

— Odstavljeni šah želi v Perzijo nazaj. Odstavljeni perzijski šah, ki biva zdaj v Parizu, pobija trditve, da se noče več vrniti v Perzijo. »Agentura Radio« je pooblaščenca prilesti popravek v tem smislu, da se šah namerava vrniti v Teheran, kakor hitro mu bodo zdravniki to dovolili.

— 100.000 izprtih pristaniških delavcev v Angliji. Iz Londona poročajo 27. marca: Konferenca med ladjedelniškimi podjetniki in delavci ni imela uspeha. Delodajalci so izprli vse pristaniške delavce. Število izprtih znaša krog 100.000. Grozi pa tudi stavka rudarjev. Konferenca med delodajalci in rudarji je potekla brezuspešno.

Dopisi.

Obrež pri Središču. Tu je umrl 20. t. m. nenadoma g. Rudolf Rakuša, posestnik in gostilničar, v 71. letu starosti. Vrlenu naprednjaku bodi ohranjen časten spomin!

Podčetrtak. Dne 24. tm. je priredila, tukajšnja kraj. org. JDS politični in gospodarski shod pri g. Staroveškem. Kljub pozni uri zvečer je bil obisk poln. Na shodu so bili tudi gg. nemškutarski klerikaleci, ki so imeli namen shod razbiti. O gospodarskem in političnem položaju sta govorila Malgaj in Vidgaj. Početje klerikalnega trgovca Weniera priporočamo Marijinim družbam in farovski kuharici. Drugi pa znamo za narodno trgovino, kjer smo tudi solidnejše postreženi. Je že skrajni čas, da ljudem Wenierove vrste prikrajšamo rožičke.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Krajna org. JDS je priredila na praznik 25. tm. politični in Gospodarski javni shod v Gabronovi gostilni. Veliki gostilniški lokal je bil poln. Bilo je nad 100 srezkih volilcev. O političnem in gospodarskem položaju sta govorila gg. Vidgaj iz Rog. Slatine in Malgaj iz Zibike. Oba govornika sta s svojim odkritosrčnim humorjem napravila na poslušalce zadovoljiv utis. Sprejete so se sledeče resolucije: 1. Na zborovanju dne 25. sušca v St. Petru p. Sv. g. zbrani kmetje in delavci protestirajo enoglasno, proti temu, da bi se potom trgovinske pogodbe z Italijo dovolil uvoz italijanskega vina, ker bi to pomenilo propast našega vinogradništva. 2. Kuluk naj se takoj razveljavi v Sloveniji, ker itak plačujemo okr. doklade za popravila cest. 3. Mariborska vinarska šola, kmetijska šola, Kopališče Rog. Slatina in drugi enaki zavodi v mariborski oblasti naj pridejo pod oskrbo mariborske oblasti. 4. Bolniška blagajna se naj ustanovi v Celju ali Mariboru, število uradnikov tega zavoda naj se zniža, ne potrebne tiskovine naj se opustijo. Bolniška blagajna je danes hujše breme, kakor pa davki, zato se naj varčno gospodarji, da ne bodo le stroški, koristi pa malo. — V doglednem času priredi tukajšnja kraj. org. JDS praktičen gospodarski pouk o sadjereji in vinarstvu. — Na shodu se je tudi sklenilo, da gredo naprednjaki vseh strank skupno v volilni boj s skupno kandidatno listo. Tako je prav. Enako zborovanje si tukajšnje prebivalstvo še želi.

Kultura in umetnost

x Slovenska Matica ima svoj občni zbor dne 13. aprila tl. ob 10. uri 30 min. dopoldne v svojih prostorih z dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti.

x Nejedly, Bedřich Smetana. 1924. — Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. — Cena s poštino vred 31 Din. Za stoletni jubilej velikega glasbenika je izdala Tiskovna zadruga spominski spis, ki je pravkar izšel v jako lepi obliki in opremi. Z njim smo se Slovenci obdružili manom velikega Čeha, čigar »Prodana nevesta« in druge opere so nas ponovno navduševale. Poleg životopisa prinaša knjiga popis vseh Smetanovih del. Vsem častilcem Smetanovim in prijateljem glasbe jo toplo priporočamo.

x »Južna Srbija«. Prejeli smo najnovejšo številko (januar-februar) v Slop-lju izhajajoče revije »Južna Srbija«, ki jo urejata Milan Čemerič in Gliša Elezović. Vsebina: Osnovi državnog ustrojstva istočno-rimske (vizantinske) imperije (B. Granić); Gospodja Simons (M. Misić); Austrisko-evropski diplomatski spor zbog Beogradske tvrđave (Dr. Gr. Novak); Sokolari i Sokolarstvo (sa uporednim turskim tekstovima — Gl. Elezović); Branko Radičević (K. Došan); Albanoški pokret u našoj nauci (Dr. Miša Kostić). Ocene i prikazi. Revija »Južna Srbija« je dokaz hvaljevnega kulturnega dela v Skoplju in bi zaslužila, da bi ki jo nabavile vsaj naše knjižnice. Naroča se v Skoplju, Bregalnička ulica 29.

x Novi rod: Ilustrovani list za odraslejšo mladino. Izdaja ga »Zveza slov. učitelj. društev« v Trstu. Izhaja prve dni vsacega šolskega meseca. Vsebina 6. zvezka: Tone Seliskar; Prebujenje. (Pe-

sem). Cvetko Golar: Voda lije. — Jos. Ribičič: Zavratne pošasti. — Vladim. Levstik: Deček brez imena. — Marija Kmetova: Neječek. — Ksaver Meško: Sreča. — Poldi Leskovčeva: Trojka. — Zrnca. — Kotiček malih. — Imena sotrudnikov tega mladinskega lista pričajo, da je list prvovrsten in priporočljiv vsaki rodbini, kjer je mladina. Naročila za Jugoslavijo sprejema ga. Mila Prunkova, Ljubljana, Karlovska c. 20-I. Novi naročniki dobe vse letošnje številke.

x »Nova Evropa«. Najnovejša številka odlično urejene revije »Nova Evropa« obsega 64 strani in je posvečena našemu združništvu. To številko bo težko pogrešal vsakdo, kdor se nekoliko intenzivneje bavi z vprašanji naše gospodarstvene in narodne povzdige. Obsega celo vrsto temeljnih razprav o združništvu in sicer: Zadrugarstvo prema državi (Mih. Avranović); Ideologija zadrugnega pokreta (I. M. Varga); Zadrugni pokret v Hrvatskoj i Slavoniji (M. Vukmir); O zemljoradniškom zadrugarstvu u Bosni i Hercegovini (Gj. Perin); zemljoradniško zadrugarstvo u Srbiji (M. Avramović); Glavni zadrugni Savez SHS (Lj. Prohaska); Internacionalna organizacija zadrugarstva (M. Avramović); Zakon o privrednim zadrugama (M. Stibler). Beleška o mlekariskim zadrugama (St. Filipović). »Novo Evropa« toplo priporočamo. Interesenti v Mariboru dobe ustmena ali pismena pojasnila pri g. B. Borku (Jurčičeva ul. 4).

x »Ženski svet«. Pravkar je dospela marčeva številka »Ženskega sveta« in prinaša sledečo vsebino: Obrazi in duše. Dr. Iv. Lah: Zofka Kvedrova (s portretom). Dr. J. Glonar: Mlada leta Pavl. Pakove. — Iv. Zorec: Valerija, hči cesarja Dijoklecijana. Miran Jarc: Razhod na gori. — n.: Pirovni kolac. — Al. Sirol: Bolnik (Pesem). Gizela F.: Optimizem. X: Domotožje. — (Pesem). — ka: Naša deca. Izvestja: Po ženskem svetu. — Materinstvo. — Higijena. — Gospodinjstvo. — Kuhinja. — Iz naše skrinje. — Razgovori. — Listnica uredništva. — Književna poročila. — Modna priloga. — Modna priloga te številke je izredno lepa. Obilica modnih risb, h katerim dobe one naročnice, ki so se za nje prijavile, tudi krojno prilogo, je čisto nov pojav za nas, ki ga moramo z veseljem pozdraviti. List in priloga sta tako bogata najpestrejšje vsebine, da morajo zadovoljiti vsakogar. »Ženski svet« izhaja v Trstu enkrat na mesec. Naroča se pri ge. Mili Prunk, Ljubljana, Karlovska c. 20.

x Drama RUR v boljševiški predelavi. Iz Rusije poročajo, da moskovska in petrograjska gledališča pripravljajo drama RUR od Čapeka. Prevod je izdelal Aleksjej Tolstoj. Zanimivo je, da je prevajalec za boljševiška gledališča popolnoma predelal idejo Čapkovskega dela. Roboti niso uničeni kot v originalu, temveč predstavljajo novo pokolenje v duhu kolektivnega dela. Na ta način bo Čapkov komad, ki ga je avtor spisal kot protest proti enostranskemu kolektizmu, v ruskem prevodu izvenval ravno narobe. Boljševiki so pač mojstri v falsificiranju.

x »Jenufa« v Newyorku. Po velikem uspehu, ki ga je doživela češka opera »Jenufa« v Berlinu, jo je sprejela v letošnji repertoar Metropolitan Opera v Newyorku. Janačkova opera bo druga češka opera v Newyorku. Prva je bila Smetanova »Prodana nevesta«, ki jo je svojčas dirigiral sloviti Mahler.

x Uspch. češke komedije »Velbloud uchem jehly«. Langerovo komedijo: »Velbloud uchem jehly« so dne 17. tm. vprizorili v Svandovem divadlu v Pragi petdesetič — tudi tokrat pred razprodanim gledališčem. Petdeseto predstavo je posetil tudi prezident Masaryk z zastopniki vlade, poslanci, predstavitelji mesta Prage in reprezentanti umetniških krogov. Isto delo so dne 15. t. m. vprizorili kot prvo češko delo v nemškem praškem gledališču. Tudi tu je doslo velik uspeh. Pred nekaj dnevi pa je bila premiera v Ljubljani.

x Kulturni budžet mesta Varšave. Iz Varšave poročajo: Mesto Varšava je vzelo za leto 1924 v svoj proračun 6,170 milijonov poljskih mark za kulturne namene. Polovica tega zneska je namenjena za investicije.

Mariborske vesti.

Maribor, 28. marca 1924.

GLASBENO - ZGODOVINSKA BESEDA.

Kakor smo že sporočili, priredi Zgodovinsko društvo v Mariboru dne 4. aprila 1924 ob 20. (8.) uri zvečer v slavnostni dvorani moškega učiteljskega v Mariboru glasbeno-zgodovinsko Besedo. Na tej prireditvi bo oživel kos starega slovenskega Maribora. Beseda je bila priljubljena oblika družabnih prireditev v dobi našega narodnega preporoda. Posneta je po češkem vzorcu; tudi to priča o ozkih stikih med češkimi in našimi prvoboritelji.

Program te originalne prireditve obsega sledeče točke:

1. Pozdrav predsednika, 2. Zgodovina slovenskega petja v Mariboru od njegovega početka do ustanovitve mešanega zbora (1858—1882). Predava gosp. prof. H. Družović. — 3. a) J. Miklošič (1819—1854): Maribor (Čitaniško geslo iz leta 1862). Moški zbor s klavirjem. b) V. Lisinski (1819—1854). Puško na klin! Hrvatska budnica iz l. 1847. Moški zbor s klavirjem. 4. a) J. Padovec: Moje jutro. b) J. Fleišman (1818—1874): Pod oknom. Tenor samospeva s klavirjem. Slovenske Gerlice I. iz l. 1848. Poje g. I. Ašič. — 5. Dr. Benjamin Ipavie (1829—1908). Prisega. Dvospjev, poklonjen Mariborski občinski (1864). Pojeta ga Družovičeva in g. Ašič. (Neobjavljena skladba). 6. Davorin Jenko (1835—1916): a) Struman in b) Slovenka, sopran samospeva s klavirjem, poje ga Družovičeva. 7. a) J. Miklošič: Svačine, kritica strunskih pesmi za mešani zbor (1864); b) Dr. Gustav Ipavie (1821—1908): Kdo je mar? Moški zbor z bas-samospevom in spremljevanjem klavirja (1872). — (Neobjavljena skladba). Moški zbor izvajajo učiteljski III. in IV. letnika. Vstopnine ni, zato pa se hvaležno sprejema prostovoljna vstopnina, ki se bo enakomerno razdelila Zgodovinskemu društvu in Dijaški kuhinji.

Prireditve te vrste so pri drugih narodih, kjer bolj čislajo tradicije, jako priljubljene. Inicijativa »Zgodovinskega društva« oziroma g. prof. Družoviča je hvalevredna in je le želeli, da bi se priredila še kaka beseda ali kaj podobnega v stilu starih časov. Na ta način se vzbuja zlasti v mladini zanimanje za narodno preteklost in nje stremeljenja.

—□—

m Smrtna kosa. Včeraj 27. tm. sta umrla v Mariboru Znidaršič Milan, star 37 let, zasebnik v Sodni ulici 26, na tuberkulozi in Domicelj Albin, 41 let, jurist v Wildenrainerjevi ulici 15, na pulmoniji.

m Ob mrtvaškem odru Albina Domicelja. Včeraj 27. tm. je umrl v tukajšnjem sanatoriju g. Albin Domicelj, član občezane narodne obitelji Domiceljeve iz Zagorja pri Sv. Petru na Krasu. Blagi pokojnik, ki mu je bilo še le 41 let, je študiral pravo, a je žal bolehal od tedaj, ko je imel položiti drugi državni izpit. Telesno sicer šibak, ali duševno junak, je heroično prenašal svojo bol in je ostal do zadnjega trenutka jeklen značaj narodno-naprednega prepričanja. Kot član je podpiral idealna mu društva in čeravno skoro eno leto brez vida, si je dal vsaki dan od svoje dobre mamice prečitati »Tabor«, »Jutro«, »Edinost« in tudi druge liste, tako da je bil vedno v tekočem v vseh dogodkih naše cele domovine, ki jo je tako iskreno ljubil. Zlata cvetka, ki se nisi mogla razviti v prid svojemu narodu, bodi nam s Tvojimi besedami v spodbudo, da je le v slogi vsa moč, ki jo potrebuje naš narod. Tebi pa, nepozabni Albin, ki si v svoji skromnosti še pred zadnjimi zdihljaji prosil odpustčanja s strani morebitnih neprijateljev, zagotavljam, da teh nisi imel in da lahko mirno in sladko spavaš v domači zemlji. — F. K.

m Imenovanje. Mesto drugega pravnik pri mestnem magistratu je bilo v tajni seji obč. sveta mariborskega minolo sredo podeljeno komisariju okr. glavarstva g. dr. Rodošku.

m Iz tajne seje občinskega sveta, ki se je vršila v sredo po javni seji, imamo kratko poročati: prišlo je ponovno do hudega spopada z županom. Zastopniki SLS so mu očitali, da ne izvršuje sklepov obč. sveta. Naložilo se mu je, da

mora voditi evidenčno knjigo o sprejetih in izvršenih sklepih obč. sveta. Zlasti se zamerja županu, da še vedno ni uvedel že lani sklenjenega deljenega uradovanja na magistratu. Razpravljalo se je tudi o nezdravih razmerah v mestnem kopališču in je referent g. Roglič dobil nalog, da izvrši temeljito remeduro.

m Ljudska univerza. V ponedeljek 31. marca predava g. Božidar Borko o Wilsonu. Začetek točno ob pol 20. uri (mala kazinska dvorana).

m K Smetanovim slavnostim v Mariboru. Češkoslovaško-jugoslovanska Liga je na sinočnji seji z veseljem pozdravila, da začne tudi Maribor proslavljati Smetanov jubilej. Sobotna predstava »Prodane neveste« v Narodnem gledališču bo imela oficilen značaj. Pred začetkom predstave bo g. prof. Družović v kratkem nagovoru pojasnil pomen Smetanovskih slavnosti. Liga je poslala deputacijo k predstavljateljem politične, vojaške in cerkvene uprave. Vsi so obljubili udeležbo. Tudi g. knezoškof dr. Karlin je prijazno sprejel Ligina odbornika in želeč proslavi velikega češkega glasbenika mnogo uspeha pristavil, da bo pri slavnostni predstavi »Prodane neveste« sam navzoč ali pa bo poslal svojega zastopnika. V zastopstvu nujno zadržanega gen. konzula ČSR g. dr. Beneša poseti slavnostno predstavo trgovski ataše g. Novák. Upamo tedaj, da bo naše občinstvo napolnilo gledališče do zadnjega kotička, tembolj, ker je gledališka uprava storila vse, kar je v naših razmerah mogoče, da poda »Prodano nevesto« na res dostojni umetniški višini.

m Za ponesrečenega stražnika Kralja. Prejeli smo: V pojasnilo, da je članek v »Taboru« z dne 25. tm. neresničen in sovrážnega namena proti onim, ki so se prostovoljno zbrali z namenom, da pripomorejo s pomočjo dobrih src ponesrečenemu stražniku Kralju in njegovi bedni družini, podajam sledeči odgovor: Glede izročitve nabrane svote ponesrečenemu se žalibog za sedaj ne more ustreči, ker je odbor že pred nabiranjem enoglasno sklenil, nabaviti iz izkupička imenovanemu v prvi vrsti umetno nogo z rezervo, ostali znesek pa vporabiti v dobrobit njemu in njegovi bedni družini. Pripomniti moram, da se je odbor takoj po prireditvi družabnega večera pri tukajšnjem trgovcu v Slovenski ulici g. Podgorščku glede proteze zainteresiral; ker pa se tam proteza po želji ponesrečenega ni mogla dobiti, je odbor na lastno željo ponesrečenega napotil njegovo soprogo v protezno delavnico v Ljubljano ter krill tudi tozadevne stroške. Ker pa imenovana ni našla proteze v Ljubljani, koja bi njenemu soprogu služila ozir. ugajala, se je končno dne 14. tm. naročila po strokovnjaku, ki je prišel iz Dunaja, proteza, koja si je ponesrečenec sam zaželel in izbral. Ker se pričakuje, da bode moral ponesrečenec v kratkem k preizkušnji na Dunaj, se mu je že preskrbel potni list in potrebni vizum. Prosim v imenu odbora, da bi se pisec tozadevnega članka z dne 25. tm., ako želi še natančnejši podatki, potrdil osebno k meni ozir. naj bi potom časopisja naznanil svoj naslov, ker sem mu s celokupnim odborom drage volje na razpolago. Upam, da bode vsak trezno-misleči občan tozadevni članek z dne 25. tm. obsojal, ker ta članek je naperjen le proti onim, ki so se v dobrobit ponesrečenega stražnika Kralja Lovrenca in njegove bedne družine žrtvovali. Maribor, 26. marca 1924. — Karara.

m Nepoboljšljiva. Naši policiji že predobro znana Elizabeta J. je bila včeraj zopet aretirana radi vlačugarstva in oddana sodišču.

m Starišem ubežala. Policija je včeraj dobila v Mariboru dva dečka iz Gradea, ki sta ubežala starišem. Poslana sta bila nazaj v Gradeo.

m Denar je izgubil. Brzjavni mojster Emeršič Franc je danes na poti od glavne pošte čez Rotovski trg do trgovca Gnušek na Glaynem trgu izgubil 600 din. v bankovcih po 100 din. Z ozirom na to, da se državni poduradnik nahaja v bednem položaju, se prosi, da pošten najditelj odda denar pri »Taboru« ali na glavni pošti pri blagajni proti primerni nagradi.

m Velika kavarna. V petek 28. tm. se vrši v veliki kavarni elitni koncert s sodelovanjem harf.

m Najdeni predmeti v Mariboru. Od 1. do 15. marca 1924 so bili oddani pri

kr. pol. kom. v Mariboru sledeči predmeti kot najdeni in se lahko od zgubiteljev dvignejo: 2 metra dolga železna veriga; naočniki; kožnati ženski ovratnik (boa); rudeča usnjata listnica, vsebujoča manjšo svoto denarja; zveženj ključev, koščen prsni nakit; črna usnjata listnica vsebujoča gledališko izkaznico; ženska usnjata ručna torbica vsebujoča razne račune; ženska usnjata torbica vsebujoča manjšo svoto denarja; ženski predpasnik iz črnega klota.

m Izgubljeni predmeti v Mariboru. Od 1. do 15. marca so bili priglašeni pri kr. pol. komis. v Mariboru sledeči predmeti kot zgubljeni: rujava usnjata ročna torbica, vsebujoča 240 D. in nekaj drobiža; žepni koledar in žepni robec z monogramom »P«; šest bankovcev po 10 Din.; črna usnjata denarnica vseb. 20 D gotovine, 3 zastavljajni listki tuk. zastavljajnice, en listek urarja Karnerja; črna usnjata ročna torbica vseb. žepni robec z monogramom I. N.; žepno zrcalo in vstopninski list prireditve pri Götzu; na ime Ljudevit Čolnik glaseča se delavska knjiga; dva metra belega platna; dva zastavljajna listka tuk. zastavljajnice in s. št. 12.050 in 12.640; zelena usnjata listnica vseb. 250 D; nova otročja galoša; črna pletena ročna torbica s črnimi biseri; kolesna sesalke; črna usnjata listnica vsebujoča 23.50 D gotovine in poročni prstan; na ime Anton Miklavčič glaseča se delavska knjiga in opejski odlok; zlati uhan z rudečim kamnom; dvokrovna zlata damska ura z otročjo sliko v notranjosti pokrova.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Petek, 28. marca zaprto.
Sobota, 29. marca, »Prodane neveste«. Slavnostna predstava. (Gostovanje g. Križaja iz Zagreba.)
Nedelja, 30. marca, »Prodane neveste« (gostovanje g. Križaja iz Zagreba).

—□—

Slavnostna predstava »Prodane neveste«. V soboto, 29. marca proslavi mariborsko gledališče 100letnico rojstva slavnega češkega skladatelja B. Smetane, katerega je letos proslavljala vsa kulturna Evropa. Naše gledališče proslavi velikega umetnika z njegovim najpopularnejšim in najpriljubljenim delom — z opero »Prodane neveste«. — Za slavnostno predstavo veljajo povišane operne cene.

Zasedba v »Prodani nevesti«. Pri jutrajšnji predstavi »Prodane neveste« nastopijo gđ. Vladimirova kot Marinka, g. Skrivanič kot Janko; Vaška bo pel letos g. Urwalek, manjše partije so v rokah gg. Govorova, Štaglarja, Razbergerja in Skrbinska ter gđ. Kogejeva, Petkova, Savinova. V vlogi Kecal pa nastopi kot gost prvič v našem gledališču g. Križaj, član zagrebske opere. — Dirigent g. Andro Mitrovič. Režiser g. Pavel Rasberger.

Odličan zagrebski gost. V soboto 29. tm. gostuje v vlogi »Kecala« v »Prodani nevesti« g. Križaj, član narodnega gledališča v Zagrebu. G. Križaj slovi kot eden najboljših jugoslovanskih Kecalov.

Članica državne dunajske opere ga. Hedvika de Debička bo gostovala v tuk. gledališču v ponedeljek 31. tm. Pela bo Mimi v operi »Boheme«. Rodom Poljakinja se je posvetila pevski karijeri in dosegla sijajne uspehe. Debička je dalje stalni gost »Narodnega divadla« v Pragi, opere v Draždanah itd. Nedavno je pela v Berlinu razne partije in kritika je ni mogla prehladiti. — Pri nas nastopi ga. Debička samo v ponedeljek. — Vstopnice se lahko rezervirajo (tel. 382).

Abonentom. Ker se je za ab. vprizorila pri nas »Prodane neveste« že predlansko in lansko sezono, se bo to pot vprizorila samo štirikrat in sicer vedno za izv. ab. Prva predstava, v soboto dne 29. tm. bo kot slavnostna predstava. Za vse štiri predstave veljajo zvišane operne cene. Abonentom pa se dovoli sledeča možnost popusta. Ako rezervirajo abonenti do vstevši petka 28. tm. vstopnice za »Prodane neveste« pri gled. blagajni (telefon 382), veljajo za njih navadne operne cene. In sicer bodo veljale navadne operne cene za ab. A pri drugi predstavi, za ab. B pri tretji predstavi, in za ab. C, D, in E pri četrti predstavi.

JDS.

SKUPNA SEJA OBLASTNIH ODBOROV MARIBORSKE IN LJUBLJANSKE OBLASTNE ORGANIZACIJE DEMOKRATSKE STRANKE se vrši v ponedeljek 31. tm. ob 3. uri pop. v Kazini v Ljubljani. Istega dne ob 11. uri dop. se vrši v Ljubljani seja eksekutive obeh oblastnih odborov.

Sokolstvo.

o Veselični odsek mariborskega Sokola ima sejo danes v petek ob 20. uri v Grajski kleti. Udeležba vseh članov nujno potrebna.

o Iz Šoštanja. Svoj izstop iz Sokolskega društva so brez navedbe razlogov javili tukajšnji odvetnik dr. Fran Mayer, njegova hčerka Majka in njegov sin Dušan.

o Iz Šoštanja. Ob priliki revizije članstva je tuk. Sokolsko društvo na svoji odborovi seji sklenilo izključiti ozir. črtati vsakega člana in članico, ki se udeležuje izrazito nemško - nacionalnih prireditev; na podlagi tega sklepa so bili sedaj izključeni vsi člani in članice, ki so se 12. tm. udeležili nemškega koncerta v Unionu.

Gospodarstvo.

g Novosadska blagovna borza 27. marca: pšenica baška 330, koruza baška 240—242.5, sremška 245, banatska 260, moka »0« 505, »6« 315—320, krompir 180.

g Konjarski odsek za mariborsko oblast je imel 27. tm. pop. v Nar. domu v Mariboru svoj občni zbor. O delovanju v preteklem letu je poročal načelnik g. Lovro Petovar. Odsek šteje 628 članov. O zborovanju prinesemo v četrtkovni številki obširnejše poročilo.

g I. številka Sejskega Vestnika 1924 Ljubljanskega velesejma izide prve dni meseca aprila v visoki nakladi in se razpošilja brezplačno vsem interesentom. Če ga slučajno kdo ne dobi, naj ga blagovoli zahtevati pri sejskem uradu. Časopis je vsebinsko dober, prinaša stvarne gospodarske članke in se je že širom države splošno priljubil. Event. inserate sprejema Aloma Comp. d. z o. z. v Ljubljani, ki fungira kot pododdelek propagandnega odseka velesejskega urada.

g Trgovska banka dd. v Ljubljani je imela 22. tm. 7. redni občni zbor. Za leto 1923 izkazuje 2.865.936.08 D čistega dobička. Celokupni promet v tem letu znaša 8.734.781.30 D. Vloge so narasle v tem letu od 60 milijonov D na 70 milijonov. Zavod se torej prav lepo razvija.

Sport.

: Nogometni odsek ISSK Maribor sklicuje vse člane odseka za petek 28. tm. ob 20. uri (8. uri) v zadnji sobi hotela »Pri zamoren« na sestanek. Tajnik.

: Turnir v Newyorku. Dne 26. tm. je bilo odigrano sedmo kolo. Dr. Lanler je premagal Maroczyja, Reti Edv. Laskera, Janowski Bogoljubova; partija Aljechin-Marshall remis, partija Capablanca-Jates prekinjena.

Objave.

§ Glasbena Matica. Pevski zbor začne zopet peti v torek dne 1. aprila ob navadni uri. — Predsednik.

§ Redni občni zbor Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev za mariborsko oblast s sedežem v Mariboru se vrši v ponedeljek dne 31. marca 1924 ob 14. uri v prostorih restavracije »Pri pilzenskem viru« (Tattenbachova ulica). Na dnevnem redu je med drugim sprememba pravil in sklepanje v smislu § 119 a. l. o. z. obrtnega reda (delovni čas) in je polnoštevilna udeležba potrebna.

§ Društvo jugosl. drž. uslužbencev in upokojeencev v Mariboru ima v nedeljo dne 30. tm. ob 9. uri v Mali dvorani Narodnega doma v Mariboru redni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo odbora in pregledni računi. 2. Volitev novega

odboru. 3. Slučajnosti. Po končanem običnem zboru društva se vrši v istem lokalu in z istim dnevnim redom redni občinski zbor »Samopomoči jug. drž. uslužbencev in upokojenecv r. p. b. v Mariboru«. Posamezne skupine državnih uslužbencev in upokojenecv naj naznani-jo društvenemu odboru vsaj pol ure pred običnim zborom svoje kandidate v novi odbor.

§ Mestni kino. »Amacoaka« filmski igrokaz v 5 činih v glavni vlogi Eva May se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

§ Občni zbor »Društva konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji« se bo vršil dne 13. aprila 1924 ob pol 10. uri dopoldne v knjižnični dvorani palače pokrajinske uprave v Ljubljani. Na polnoštevilno udeležbo vabi odbor.

Izpred sodišča.

Tatvina bakra v delavnicah južne železnice.

Frane Kitak, kotlar pri južni železnici v Mariboru, je vzel v toku leta 1923 do 15. decembra v delavnici južne železnice 38 kg bakra. Ukradeni baker je znosil k kotlarju juž. žel. Ljudevitu Pletersku, ki mu je plačal baker kg po 40 K. Pleterski, ki je nesel dne 15. decembra zvečer s svojo dekle baker h kotlarju Glumacu, je bil med potjo od stražnika ustavljen. Okrožno sodišče je obsodilo Kitaka radi hudodelstva tatvine na 2 meseca ječe, Pleterska pa radi prestopka udeležbe pri tatvini na 6 tednov zapora.

Od goljufije živi.

27-letna zasebna uradnica Matilda Plohl v Strnišnem pri Ptuj, je slabega vedenja in so jo radi tega spodili stariši od doma. Klati se iz enega kraja v drugega ter se preživlja z goljufijami. V času od oktobra 1923 do januarja t. l. je izvršila na Bregu pri Ptuj, v Hardeku, v Krčevini pri Ptuj, v Cestici in pri St. Ilju v Slov. goricah različne goljufije. Izvabila je gotovine v skupnem znesku 7500 K ter različne predmete. Obsojena je bila na 4 mesece ječe.

Hodila na delo, da je kradla.

29-letna delavka Marija Čuš, v Botkovcih, okraj Ptuj, je hodila k posestnici Lizi Kokoč v Botkovcih na delo. Delav-

no razmerje je izrabila za tatvino. Tako je dne 3. decembra 1923 vzela svoji delodajalki iz kovčega v kuhinji naglavni robec, vreden 100 K, že poprej pa nož za snemanje kože v vrednosti 80 K. Nadalje je v noči 8. decembra 1923, ko je slučajno prenočila pri svoji delodajalki, ukradla 4999 kronski bankovec. Čuš prizna tatvino 4000 kronskega bankovca, taji pa, da bi vzela tudi naglavni robec in nož. Obsojena je bila radi hudodelstva tatvine na 2 meseca težke ječe.

Kaiza ovača proti orožniku.

Dne 13. januarja sta dva orožnika postaja v Studencih pri Mariboru v Trofenikovi gostilni v Studencih, koder se zbirajo večkrat sumljivi elementi, poizvedovala po 22. uri po morebitnih storilcih ali skrivnih vlogarjih pri mesarju Fr. Smode. 31letni delavec Martin Lipotnik v Mariboru, ki je bil med gosti, je bil orožnikom označen kot v obče sumljiva oseba. Pozvala sta ga na postajo ter ga tam zadržala, potem pa izpustila. Prihodnji dan je Lipotnik komandi orožništva v Mariboru ovačil, da ga je eden orožnik postaje Studenci pretepel in ranil na roko in da je bil ta orožnik pijan in ljubosumen nanj. Vsa ta trditve pa so se izkazale kot zlagane. Okrožno sodišče je Lipotnika obsodilo radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 2 meseca zapora.

Hud krojač.

Dne 31. decembra 1923 je popival Fr. Mlakar iz Zabjaka, okraj Ptuj, v gostilni Antona Zagorčeka v Zabjaku. Pri isti mizi je sedel tudi 31-letni krojač Janez Vilčnik v Kicariju, s katerim se je začel Mlakar prepirati. Okoli 23. ure je odšel Mlakar proti domu. Vilčnik, ki je to opazil, je tekel za njim ter ga je ne daleč od gostilne napadel z lato. Udaril ga je z isto tako po levu roki, da je udarjeni zadobil težko telesno poškodbo. Vilčnik, ki dejanje zanika, je bil obsojen radi hudodelstva težke telesne poškodbe na 1 mesec ječe.

Mlad junak z nožem.

17letni hlapec Alojz Medved v Razvanju, okraj Maribor, je dne 10. januarja zabodel s kuhinjskim nožem Konrada Žnidarja v prsa. Pred okrožnim sodiščem je bil radi hudodelstva težke telesne poškodbe obsojen na 2 meseca težke ječe.

pališča so bila moderno urejena in draga. Mnogi so jih obiskovali iz same radoznalosti: tu si najlažje nabral mestnih novic.

Med oblačnico in hladnico se je nahajala dvorana za potenje: bila je razkošno opremljena s pisanim mramorjem in z mozaiki.

Iz sosednih dvoran je bilo slišati neprestano curkanje vode, ki je padala v zvonke kopalnice in v široke kotanje; vmes se je oglašal smeh veselih in nagnanih topičarjev. Temnopolti sužnji in nagi kopalski slugi so imeli polne roke dela, da so sproti odpirali posode z dišavami. V Antiohiji je bila kopel največja življenjska slast, zato pa je tudi dobivala značaj visoke in raznolike umetnosti. Ni Sirija zaman slovela zaradi svoje obilne, okusne in čiste vode; v kopanjah je bila voda tako prozorna, da se je človeku v prvem hipu zazdelo, kakor da je banja docela prazna.

Skozi mlečnobelo soparo, ki je puhtela v potilnici iz mramornatih lukenj, so bila vidna naga, zardela človeška telesa. Nekateri gostje so ležali, drugi sedeli; nekaj jih je bilo, ki so jih slugi trli z dišečo mastjo. Vsi so se resnobnih obrazov pomenovali in hkrati potili. Ob lepoti starodavnih kipov, ki so stali v stenskih vdolbinah — Antinoj in Adonis sta bila med njimi — je dobivala telesna grdost novega človeškega rodu tem jačji povdarek.

Iz zgornjega kopališča je stopil v potilnico zaleten starček, veličastne, toda grde vnianosti: bil je trgovec Buziris, v čegar rokah je bila vsa trgovina antiohijskega žitnega tržišča. Stasit človek je mestnega bogataša spoštljivo vodil pod pazduho. Dasi sta bila oba naga, si vendar razložil na prvi pogled: ta tule je gospod, oni-le pa klient.

— Več soper! — je velal Buziris s

Mala oznanila.

Po sreči hrepenite!

v knjigi »BABILONSKA UGANJA« je pod številko 469—77 takoj dobite!

Moški trgovski pomočnik, verziran tako v speceriji kakor manufakturi, samo pivovrstna moč, z dobrimi spretnostmi in referencami se sprejema pri Nabavljajci zadrugi državnih uslužbencev v Mariboru. Predstavi se naj osebo v nedeljo od 9.—10. ure dopoldan v zadrugi pisarni Stolna ulica 5/I. 668

Prezvamem vsakovrstno šivanje in grem tudi na dom šivat. Miklošičeva ulica 6/I. 675

Posestvo, 38 oraloj zemlje, sadonosniki, gozd, travniki, stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje se radi boleznih tako preda. Vprašati pri Milerju, Boč, Selnica ob Dravi. 667 2—2

Dve kočiji, ena nova, ena stara na predaj. Naslov v upravi. 663 2—2

2% odbitka dobi vsak državni in magistratni uradnik ali nameščeneec, ki se bo posluževal od 1. aprila pri specerijiški trdki A. Kvandest nasl. Anton Požar, Gosposka ul. 4. Vpisuje se vsaki dan postrežba na dom. 662 5—2

Lokal s stanovanjem se takoj odda. Ponudba pod št. 659 na upravo lista. 659 3—2

Klobuki
čepice
samoveznice
moš. perilo
nogavice
l. t. d.
pri
preje
J. Karničnik
Gosposka ul. 15

VELIKI KAVARNA

28. — Petek — 28.

Elitni koncert

s sodelovanjem umetnikov na harfo bratov MOSTLER

z novim sporedom

Vstop prost

366 2—2

Perilo

Dokazano je, da so najboljša srajca, v največji izbiri in najsolidnejših cenah od Din 60 do 350 samo v novi trgovini

R. Veselinič & Ko.

Maribor, Gosposka ulica 26

— Moda zastopana —

128

POZOR SVINJEREJCI!

Suho sadje, kot svinjska reja po jako ugodni ceni kg Din 1,25 se v vsaki količini proda. Dobi se v pisarni »Promesa« Plinarska ulica št. 17, Maribor. 611 5—4

Naš predobri, miroljubni sin in brat

Albin Domicelj

pravnik

je v četrtek ob 13. uri po dolgi, mučni bolezni spravljen s svetom, previden s svetotajstvi odplul s svojim duhom v večno nirvano.

Pogreb predragoga rankega bo v soboto ob 17. uri iz mrtvašnice na pokopališče na Pobrežju.

MARIBOR, dne 28. marca 1924.

674

Mati, bratje in sestre.

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljske Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk litografija in zaležba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena zemljevida v štirih barvah Din 9.—, isti zemljevid v osmih barvah Din 10.—.

Naročnje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(75)

— Ne odhajaj, učitelj, ne zapuščaj me!

— Ne boj se, Julijan; ne ostavim te, marveč te spremim do konca tvoje poti. Ljubim te, zakaj propasti boš moral zavoljo mene, dragi sin. Preden se bom mogel ljudem razkriti, bo moralo propasti mnogo velikih, pogubljenih, Bogu se upirajočih mož globokega, dvojstvenega srca, ki jih bo zapeljala moja modrost k odpadništvu, kakor je bila zapeljala tebe. Ljudje te bodo prokleli, ali pozabili te ne bodo nikoli, zakaj na tvoj obraz je vtisnjen moj pečat; moje delo si, otrok moje modrosti. Ljudje poznih stoletij bodo v tebi prepoznali mene in v tvojem obupu moje nadeje; skozi tvojo sramoto bodo zrlji moja velikost, kakor da bi bili gledali sonce skoz meglo.

— O božanski! — je vzkliknil Julijan, — tudi če so tvoje besede lažnjive, daj, da poginem zavoljo te laži, ker je lepša od slednje resnice!

— Nekoč sem te blagoslovil za življenje in vladanje, car Julijan; topot naj te blagoslovim za smrt in nesmrtnost. Pojdi, umri za Neznanca, za Prihajajočega, za Antikrista.

S svečanin in tihim usmevom je starček položil roke na Julijanovo glavo, kakor da oče blagoslovil sina; poljubil ga je na čelo in mu dejal:

— Glej, spet se potapljam v podzemne temine, in nihče me ne bo več prepoznal. Bodi duh moj vsekar s tabo!

X.

V Veliki Antiohiji, predmestni Sirije, so bile v zakutni ulici nedaleč od glavne ceste Singon, tople kopeli — Terme, Ko-

hripavim, poveljniškim glasom: koj si spoznal po samem zvoku njegovega glasu, da moč rožlja z milijoni.

Otvorili so dvoje bakrenih pip: pliskanje je vroča para puhtela skozi odprtine in zavila starca v bel oblak. Stal je v dimu ko ogromen bog v apoteozi; sopel je, kihal in brel od nasladi in z debelimi rokami bobnjal po rdečem, tolstem yampu, zvanečem prav kakor bobenj.

Bivši nadzornik zavetišč in Apolonovih bolnic, kvesturni uradnik Mark Avzonij se je vzleknil na pod. Bil je majhen in mršav in je kraj bogatega toličaka izgledal kot operuhani, premraženi petelin.

Porogljivi Junij Mavrik se je zamarjal; iz njegovega mišičnega, kakor palica suhega života se ni hotel izcediti znoj.

Gargilijan se je udobno razmahnil po mozaikovih tleh; bil je debel, usahel in mehak kakor žolca, velik in masten ko pitana svinja; paflogonski suženj je težko sopel za njegovim hrptom in mu drgnil kožo z mokro volneno krpo.

Pesnik Publij Porfirij Optacijan, ki je v zadnjem času obogatel, je tožno in zamisljeno motril svoje od putike skrivljene noge.

— Prijatelj, ali že poznate pismo, ki so ga poslali beli biki rimskemu carju? — je vprašal pesnik.

— Ne poznamo ga. Povej no!

— Vsebuja zgolj en stavek: »Ako premagas Perzije — smo izgubljeni.«

— To je vse!

— Kaj pa hočete več? — Bel Gargilijanov vamp se je tresel od smeha.

— Tako mi Palade: Kratko, pa resnično! Če se vrne iz Perzije kot zmagovalec, bo šlo za žrtve toliko belih bikov, da bo ta žival redkejša od egiptovskega Apisa. — Suženj, daj me po križu. Močnejše, no!

Toličak se je počasi obrnil na drugi bok in je plosnil o pod kakor kup mokrrega perila.

— He - he - he! — je zavelil Junij s tankim, žolčljivim smehom. — Pravijo, da so pripeljali iz Indije, z otoka Taprobane neštene množice redkih belih ptičev. Iz daljne ledene Skifije pa je dospelo veliko divjih labudov. Vse za bogove. Ta jih kar krmijo, Olimpece. Pa so tudi lačni: že izza Konstantinovih časov so imeli prazne kljune.

— Da, tako je: bogovi se preobčudajo, mi pa se postimo. Glejte, že tri dni ne dobiš na trgu kolhidskega fazana in zaman stikaš po ribi, ki bi bila kaj prida! — je vzkliknil Gargilijan.

— Mlečnozobež! — je pripomnil žitni trgovec pikro.

Vsi so se obrnili in spoštljivo utihnili.

— Mlečnozobež! — je povčlil Biziris še resneje in z večjim povdarkom. — Če bi vašemu rimskemu cesarju stisnil nos in usta, bi se mu, pravim, pocedilo mleko kakor dojenčku. Hotel je znižati krušne cene; prepovedal nam je bil prodajati po ceni, ki smo jo sami določili. Naposled je vrgel na trg 400.000 mernikov egiptovske pšenice...

— No, in kako je? Je znižal cene?

— Anti poslušajte! Nagovoril sem kupce, da so zaprli žitnice; dejal sem, da je boljše, če pšenice strohni, nego da se pokorimo njegovemu ukaz. No, in zdaj so egiptovski kruh požrli, našega pa ne dobe. Sam skuhal, sam snedel!

(Dalje prihodnjik.)

VEČER BRANKA RADIOEVIČA

bo v soboto 5. aprila

v »NARODNEM DOMU«